

Tilastotietoja pankkien maksujärjestelmistä Suomessa 2001-2010

1.4.2011

FK|Finanssialan Keskusliitto
FC|Finansbranschens Centralförbund

TILASTOTIETOJA PANKKIEN MAKSUJÄRJESTELMISTÄ SUOMESSA 2001 - 2010

MAKSUJENVÄLITYS

Siirrot	1	Pankkien maksujenvälitys ja konekielisyysaste
	2	Konekieliset tilisiirrot
Shekit ja pikasiirrot	3	Shekkimaksut
	4	Pikasiirrot
Korttimaksut	5	Maksupäätteet ja korttimaksut
	6	Debit- ja pankkikorttimaksujen arvo

MAKSUKORTIT

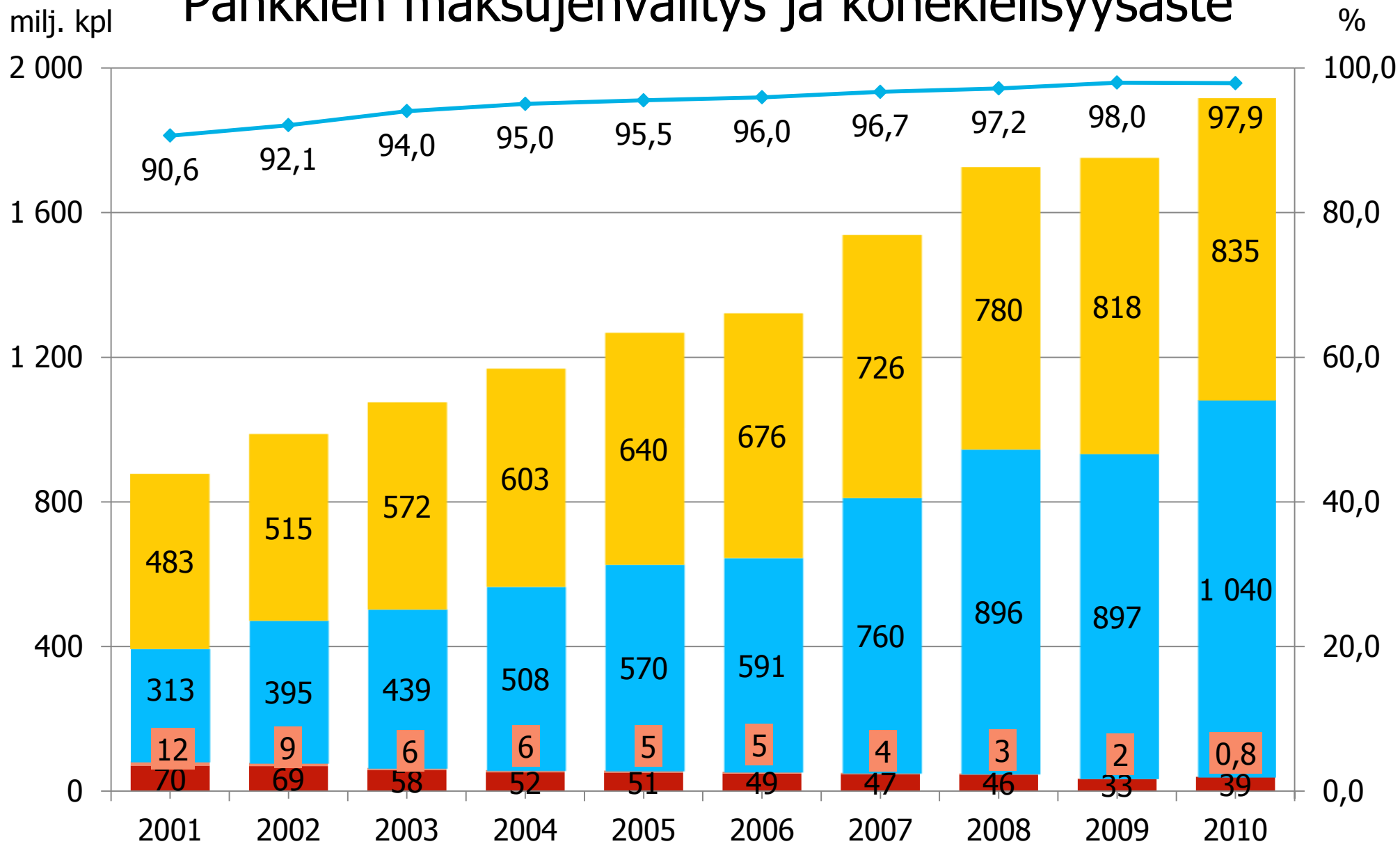
	7	Pankkien kautta jaetut kortit
	8	Maksukorttien määrät ominaisuuksittain
	9	Maksukorttien käyttökerrat
	10	Korttimaksujen arvo
	11	Maksukorttien käyttökerrat korttia kohden
	12	Korttimaksujen kokonaisarvo maksukorttia kohden

PANKKIEN JAKELUVERKOT

	13	Asiakkaan ja pankkien väliset tietoyhteydet
	14	Tupas-tunnistuspalvelu ja verkkomaksut
	15	Finvoice-välityspalvelut
	16	Talletuspankkien toimipaikat ja henkilöstö
	17	Pankkien itsepalveluautomaatit
	18	Pankkien itsepalveluautomaattien käyttökerrat
	19	Pankkiautomaattinostojen arvo

Pankkien maksujenvälitys ja konekielisyyssaste

■ Pankkien kone-
kielistämät tilisiirrot

■ Ostotositteet
ja shekit

■ Maksupäät-
tapahtumat

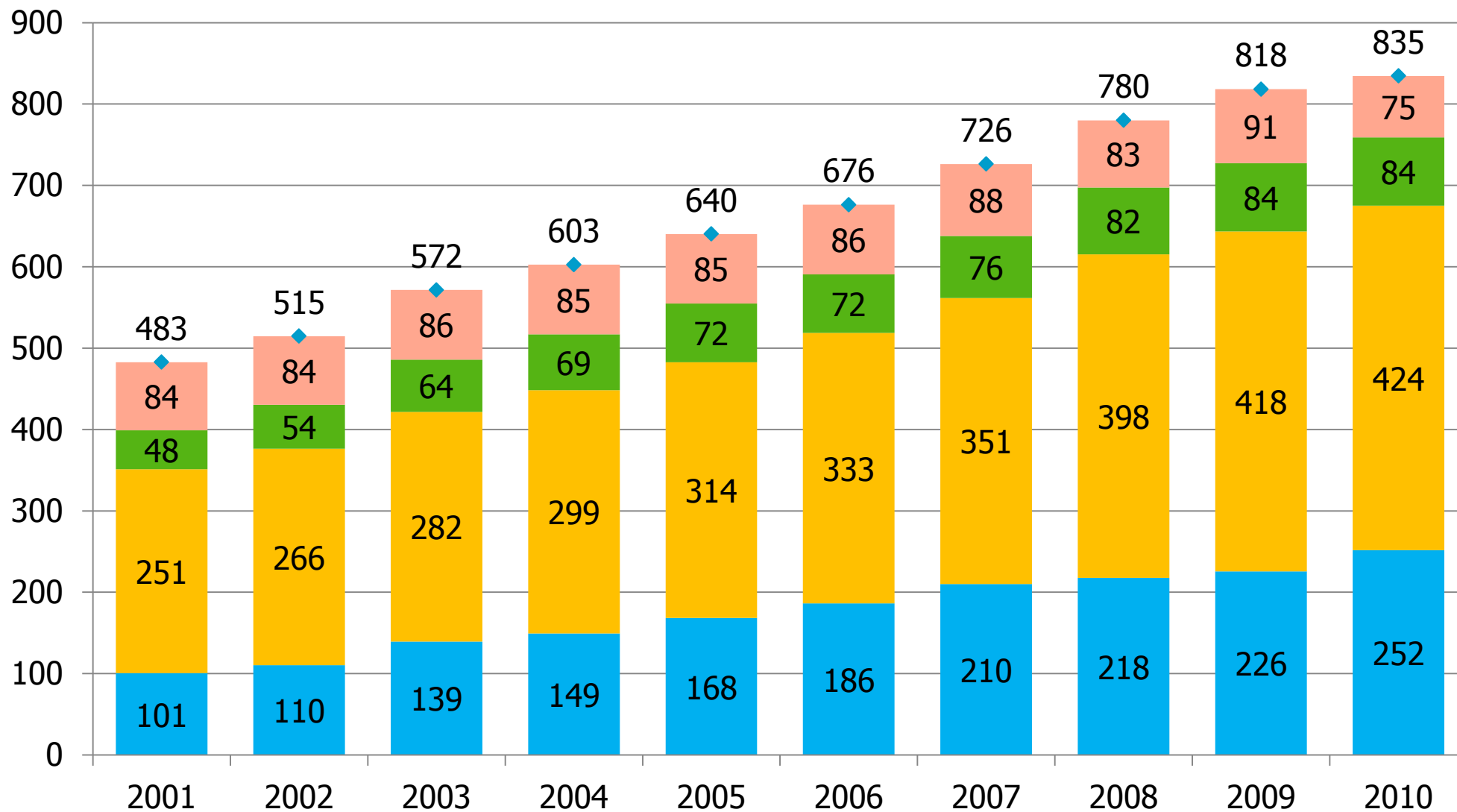
■ Konekieliset
tilisiirrot

◆ Konekielisyyssaste
(%, oikea asteikko)

Konekieliset tilisiirrot

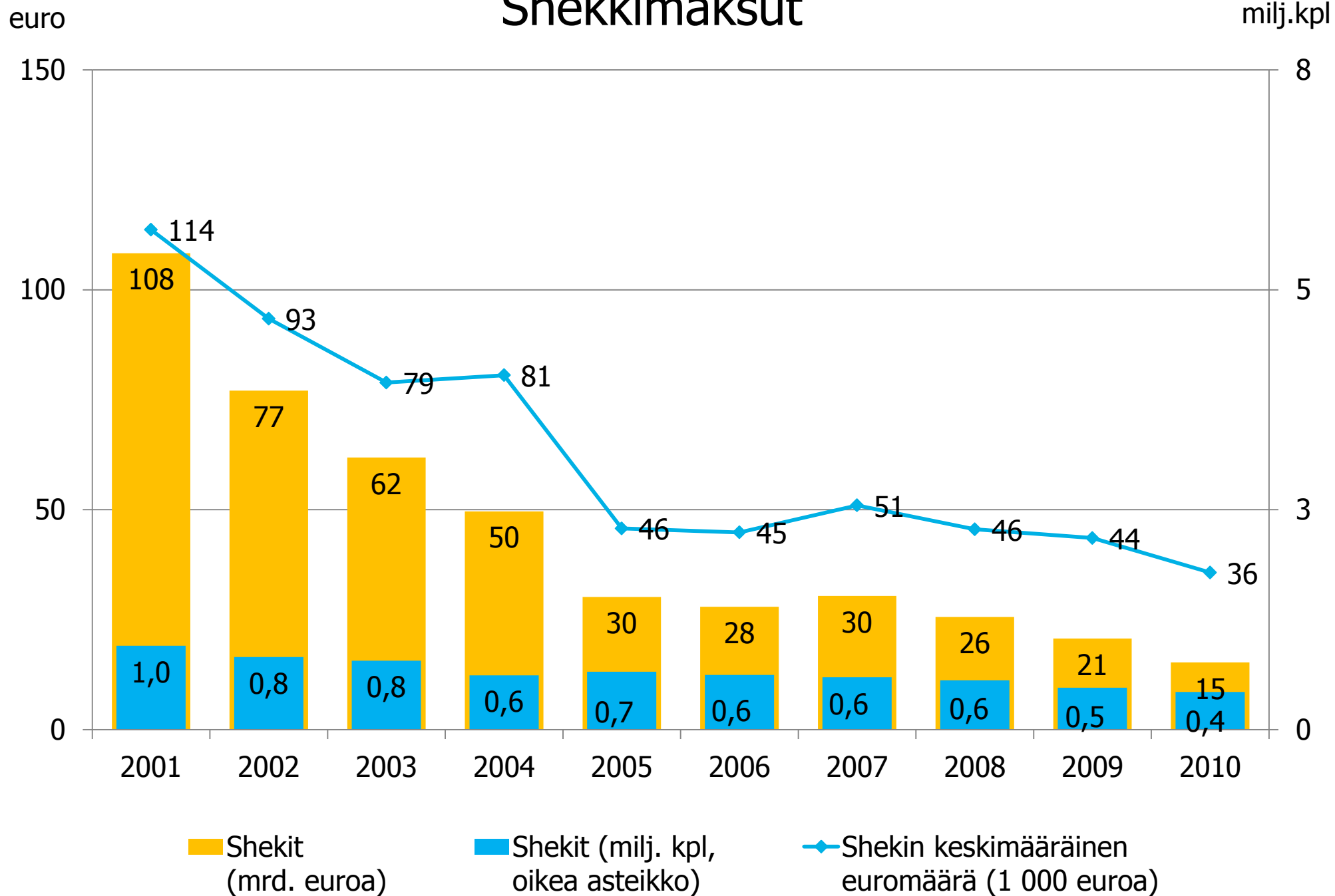
milj. kpl

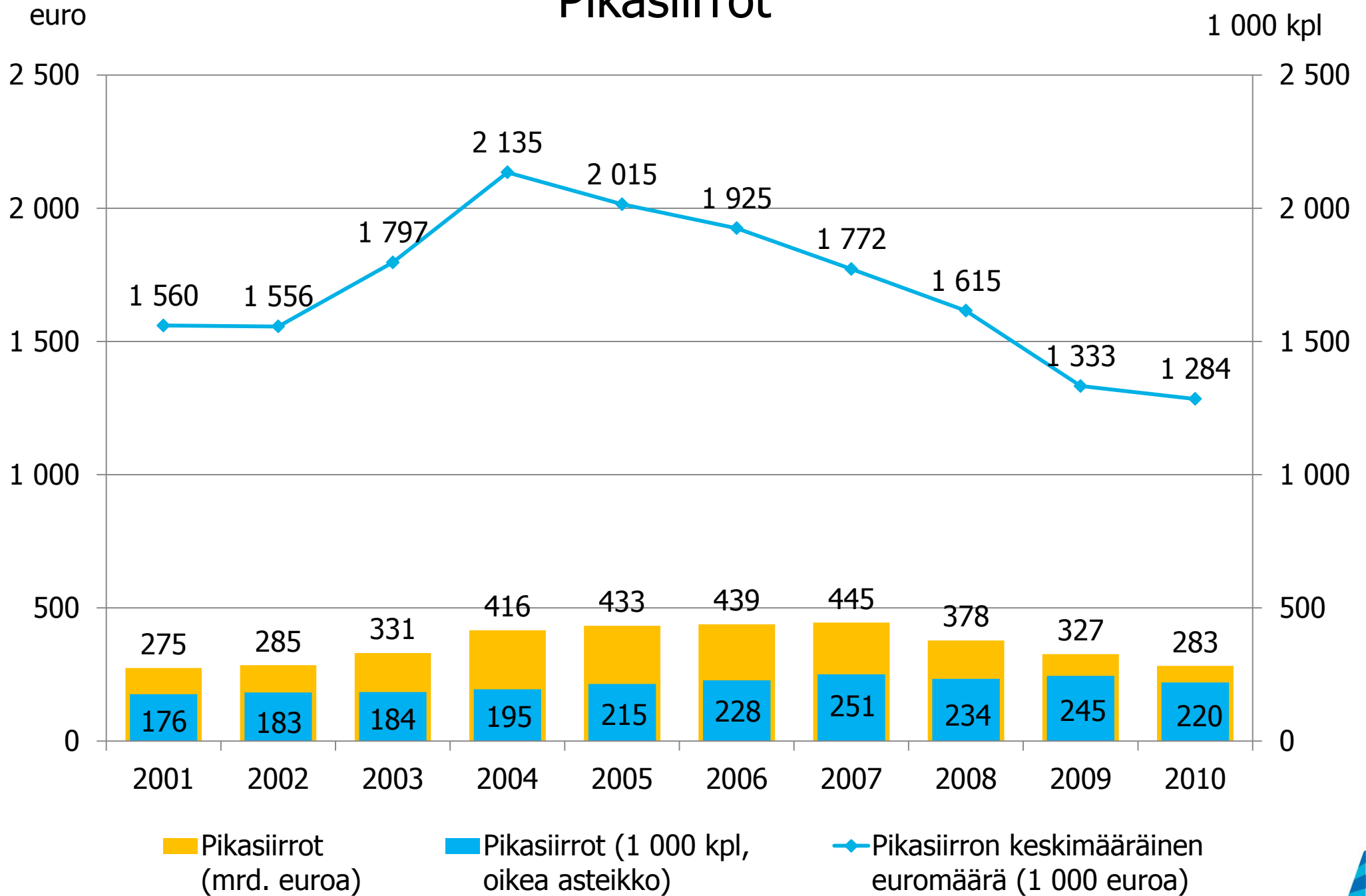
■ Viesti-siirrot
 ■ Viite-siirrot
 ■ Suora-veloitukset
 ■ Toistuvais-suoritukset
 ◆ Yhteensä

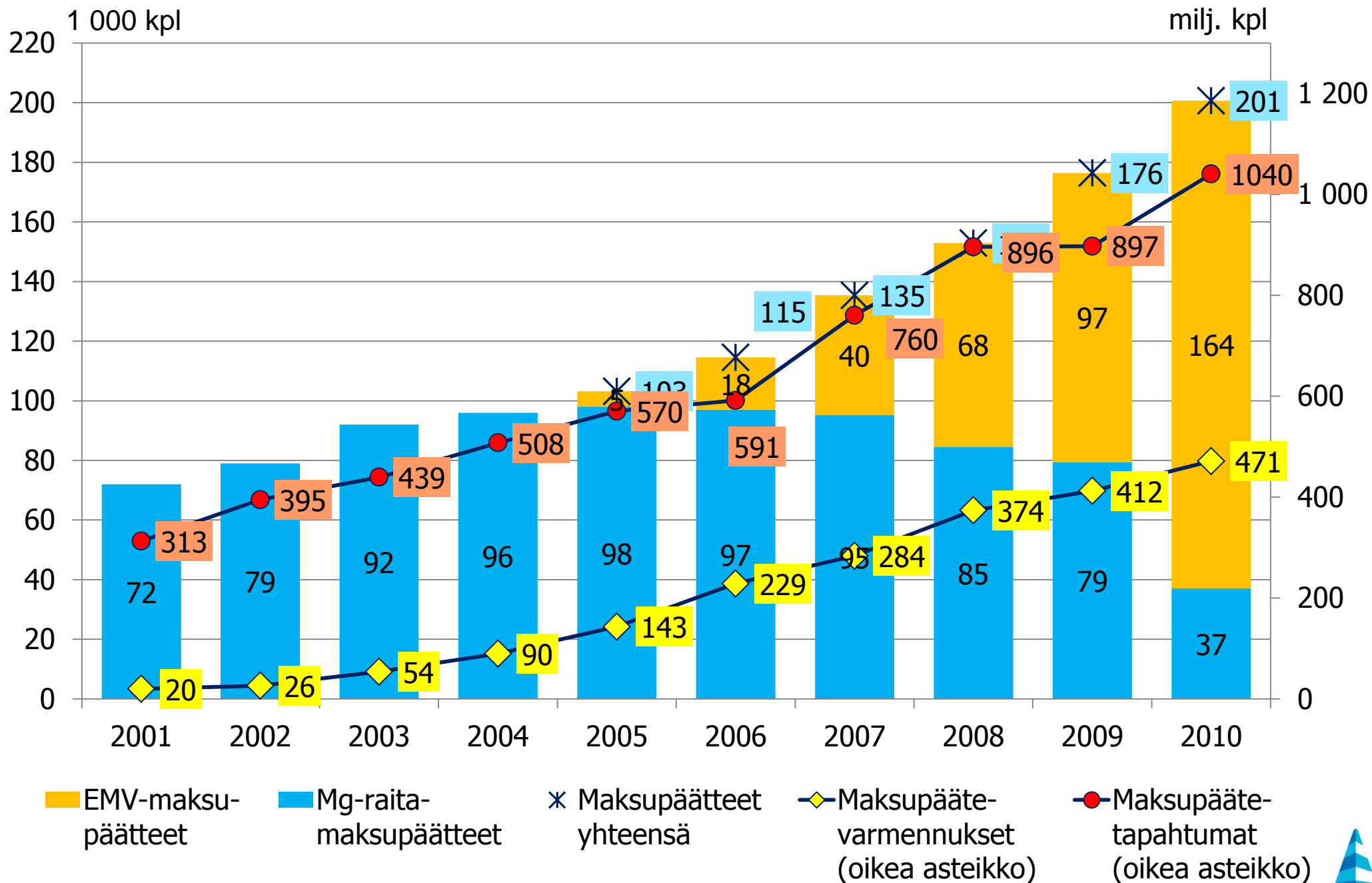
Shekkimaksut

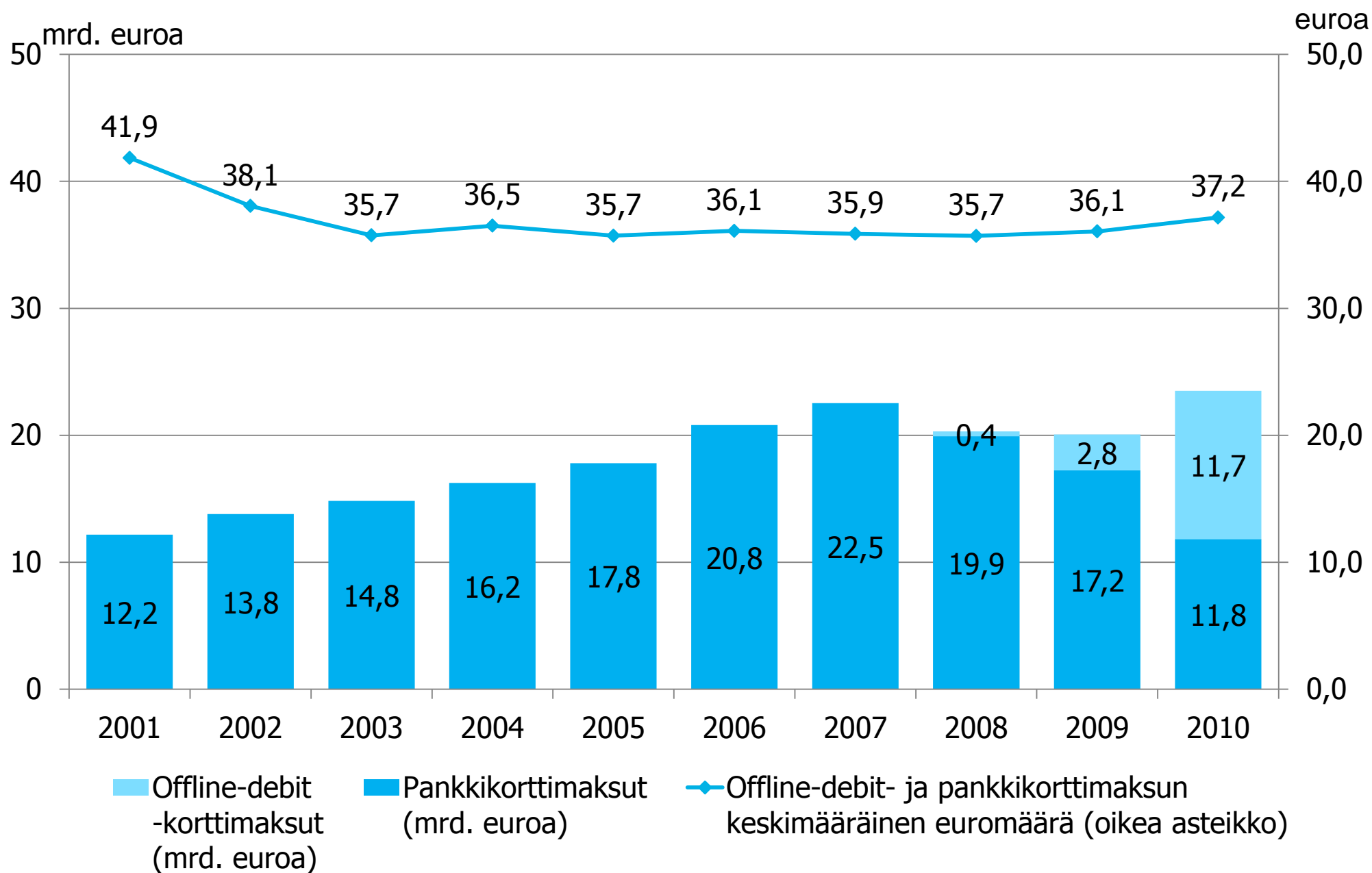
Pikasiirrot

Maksupäätteet ja korttimaksut

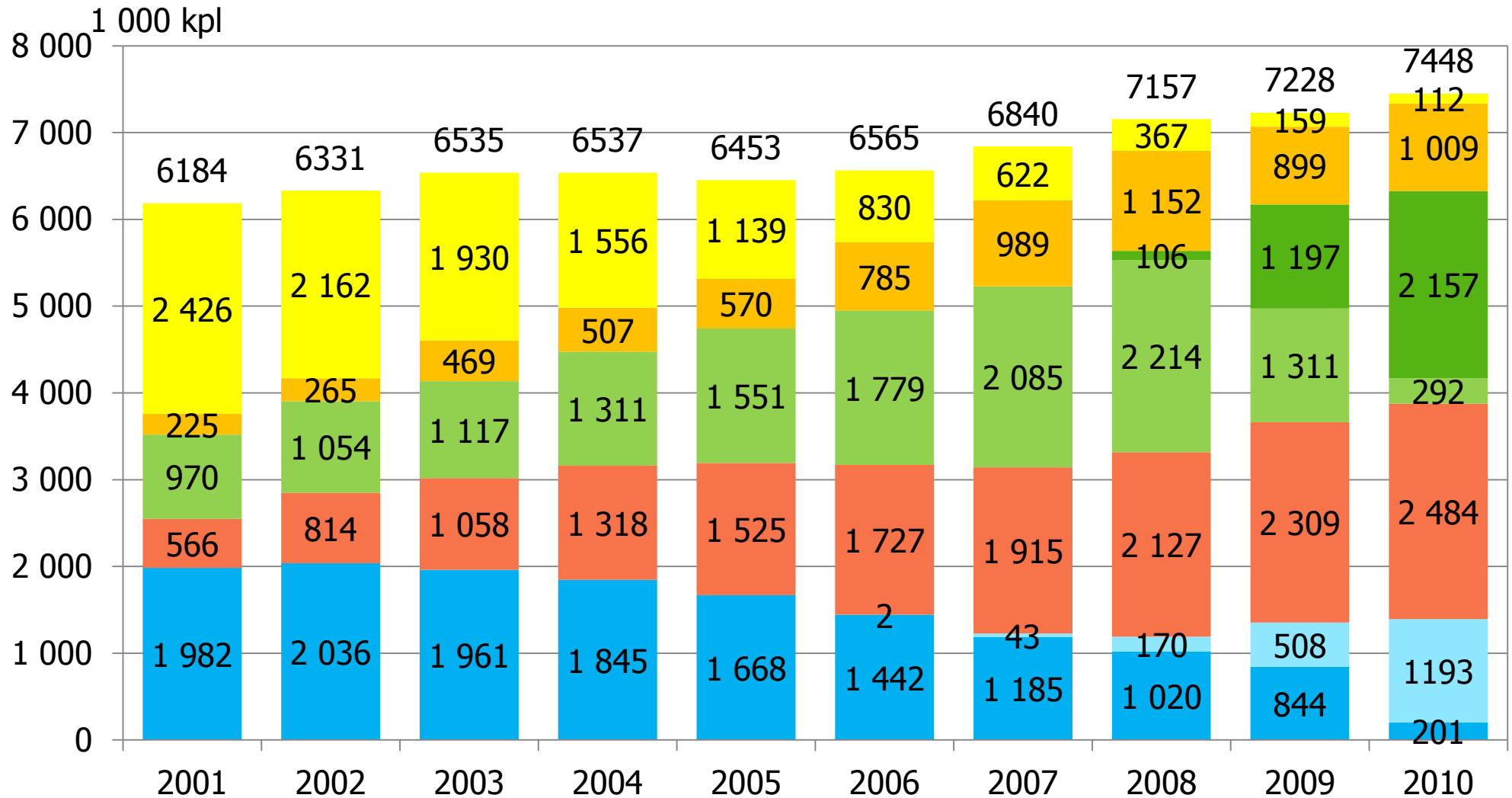

Offline-debit- ja pankkikorttimaksujen arvo

Pankkien kautta jaetut yleismaksu- ja automaattikortit

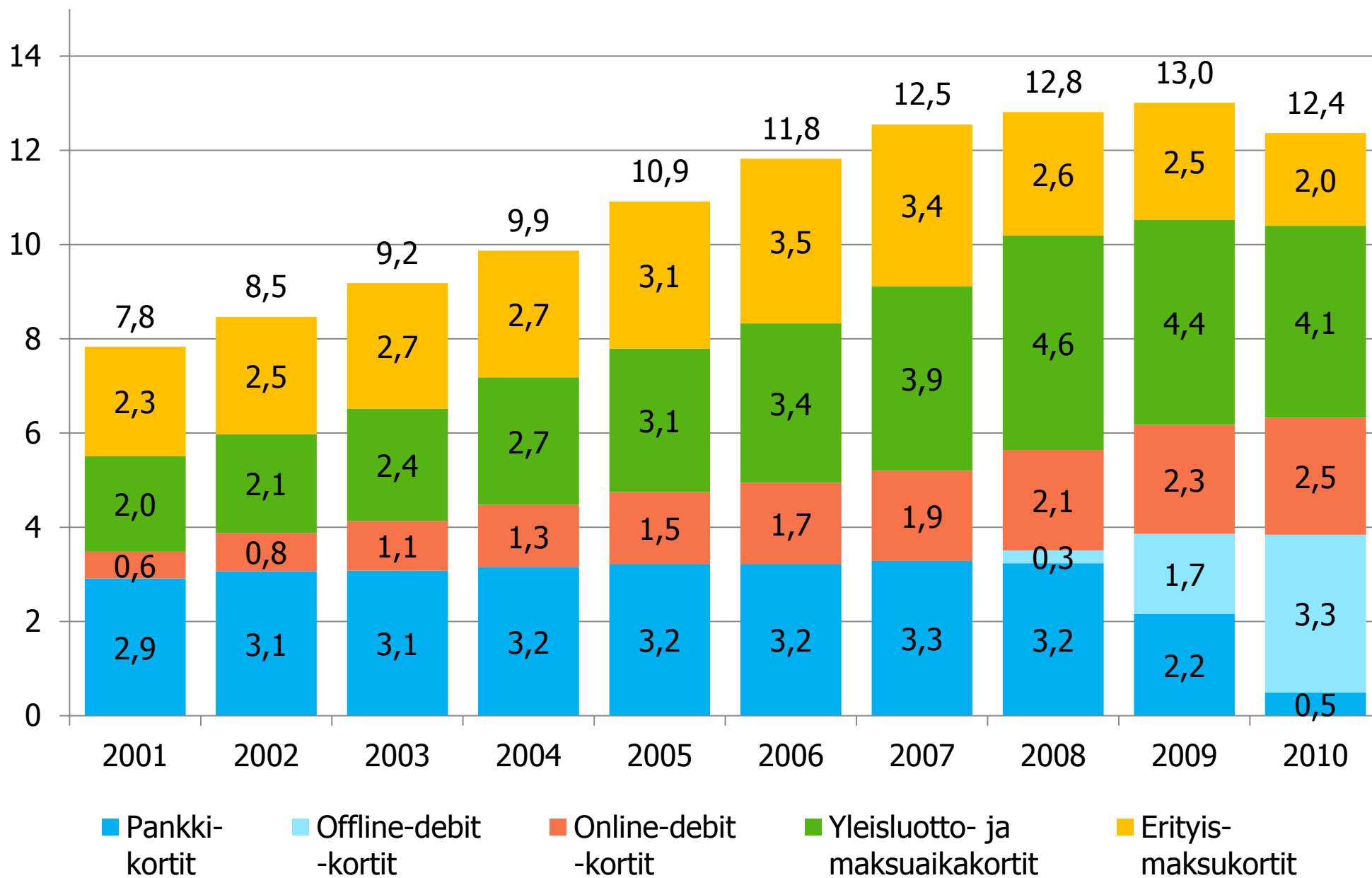

■ Pankki-kortit
 ■ pelkät offline-debit-kortit
 ■ pelkät online-debit-kortit
 ■ Yhdistelmäkortit (pankkikortti + offline-credit)
 ■ Yhdistelmäkortit (offline-credit + offline-debit)
 ■ pelkät Visa- ja EC/MC -kortit (offline-credit)
 ■ Pankki-automaattikortit

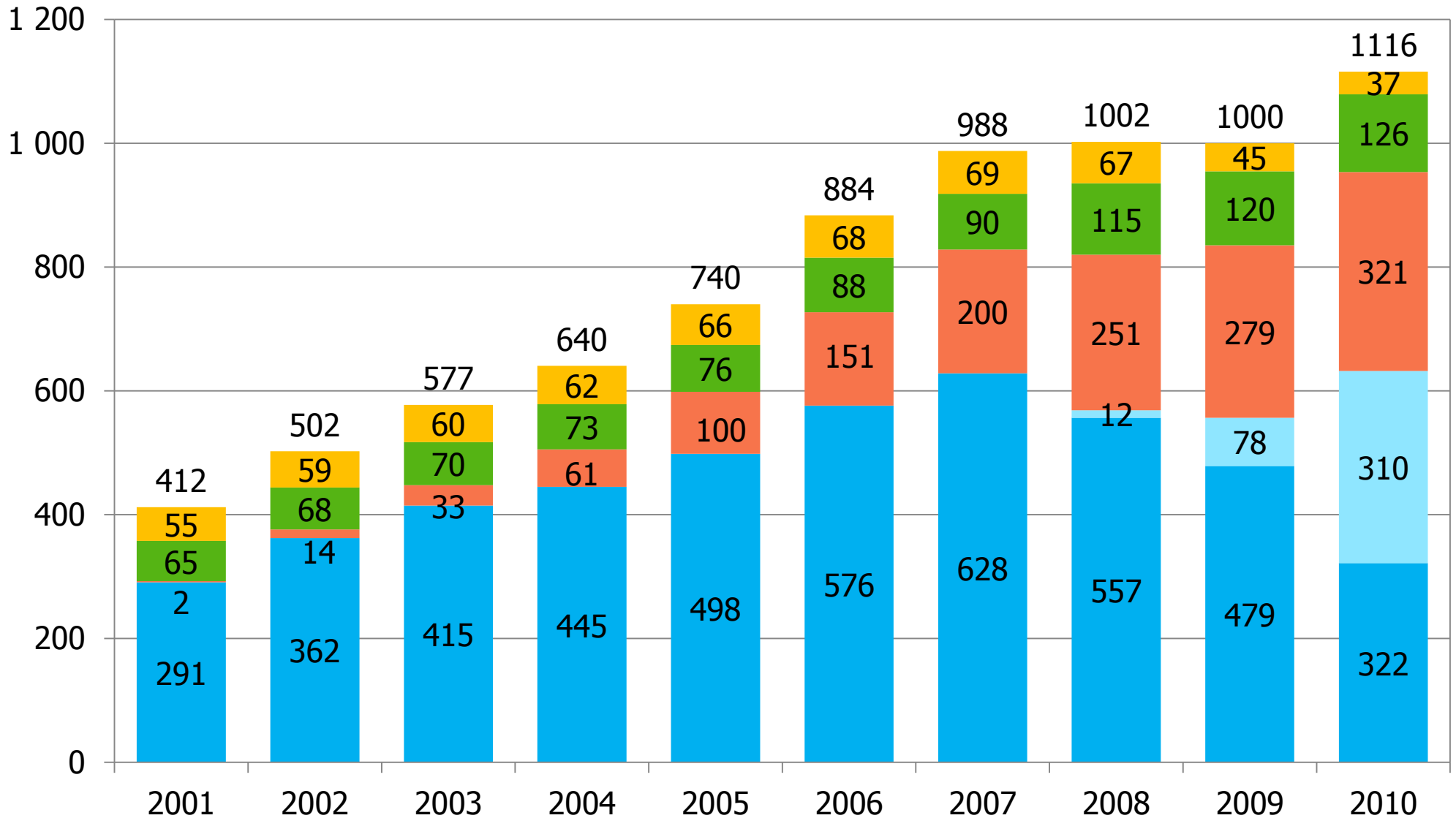
Maksukorttien määrät ominaisuuksittain (milj.)

milj. kpl

Maksukorttien käyttökerrat

milj. kpl

■ Pankki-kortit

■ Offline-debit-kortit

■ Online-debit-kortit

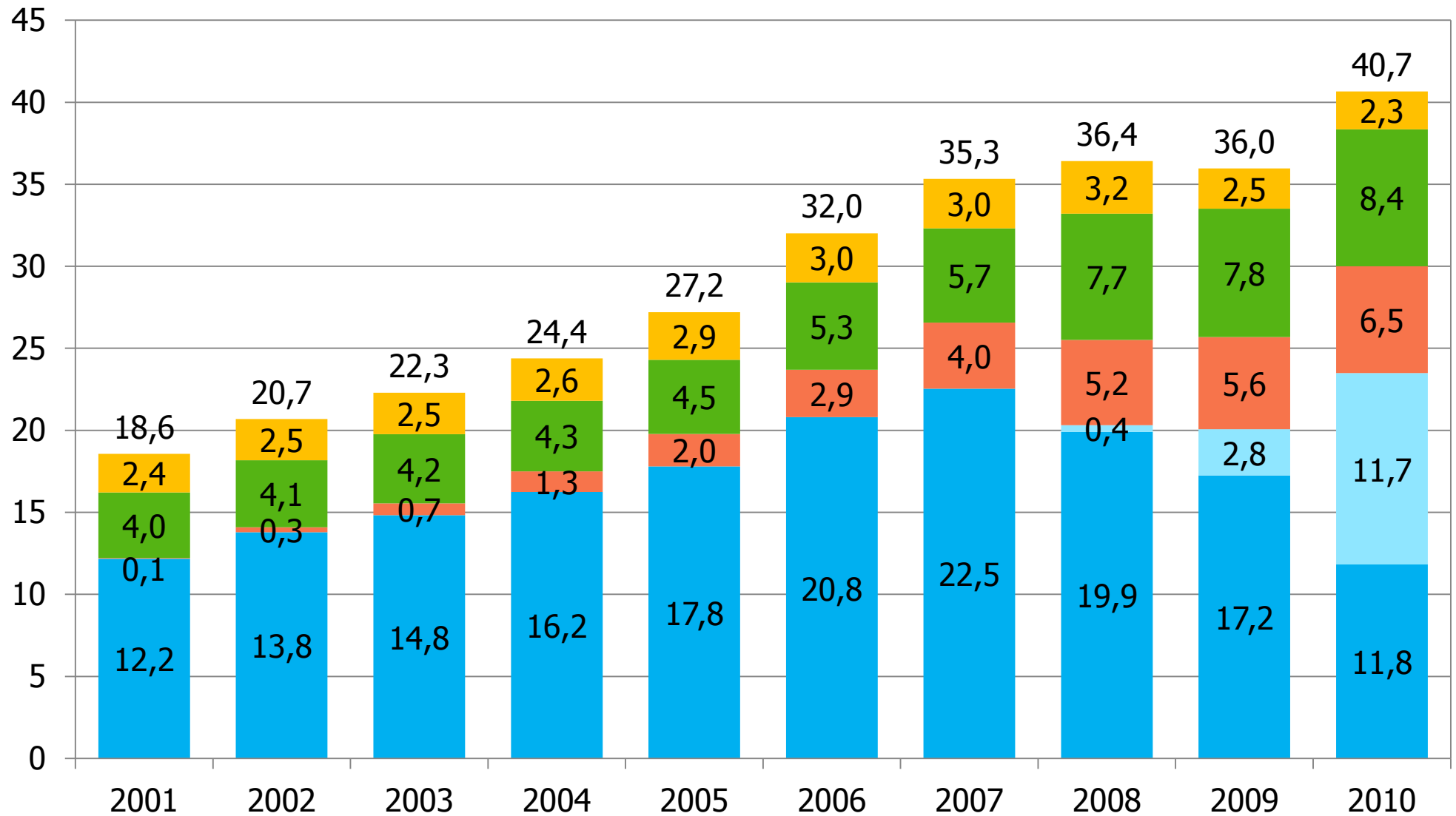
■ Yleisluitto- ja maksuaikakortit

■ Eriyis-maksukortit

Korttimaksujen arvo (mrd. euroa)

mrd. euroa

■ Pankki-kortit

■ Offline-debit-kortit

■ Online-debit-kortit

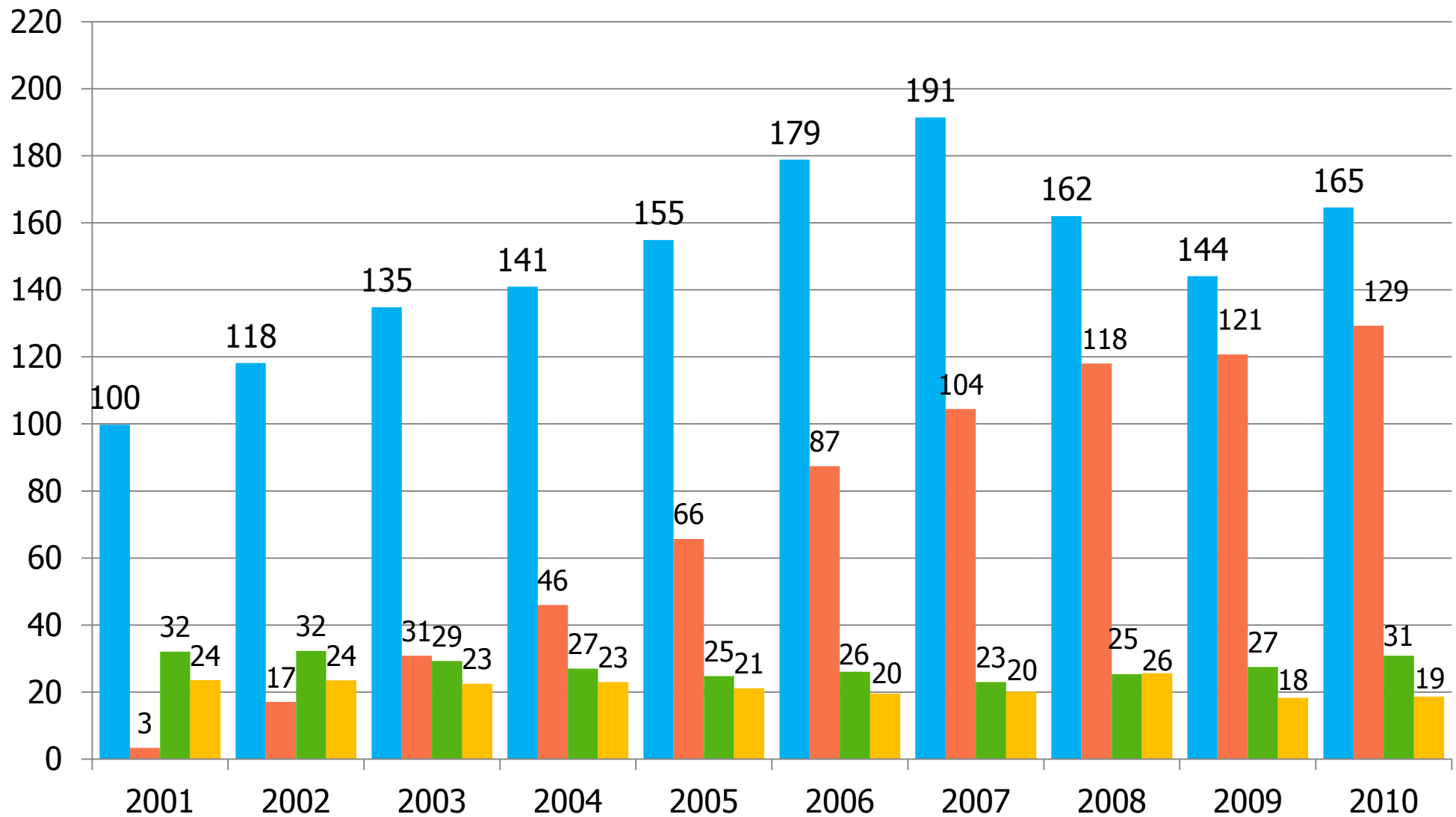
■ Yleisluotto- ja maksuaikakortit

■ Erityis-maksukortit

Maksukorttien käyttökerrat korttia kohden

kpl / vuosi

Offline-debit- ja pankkikortit

Online-debit -kortit

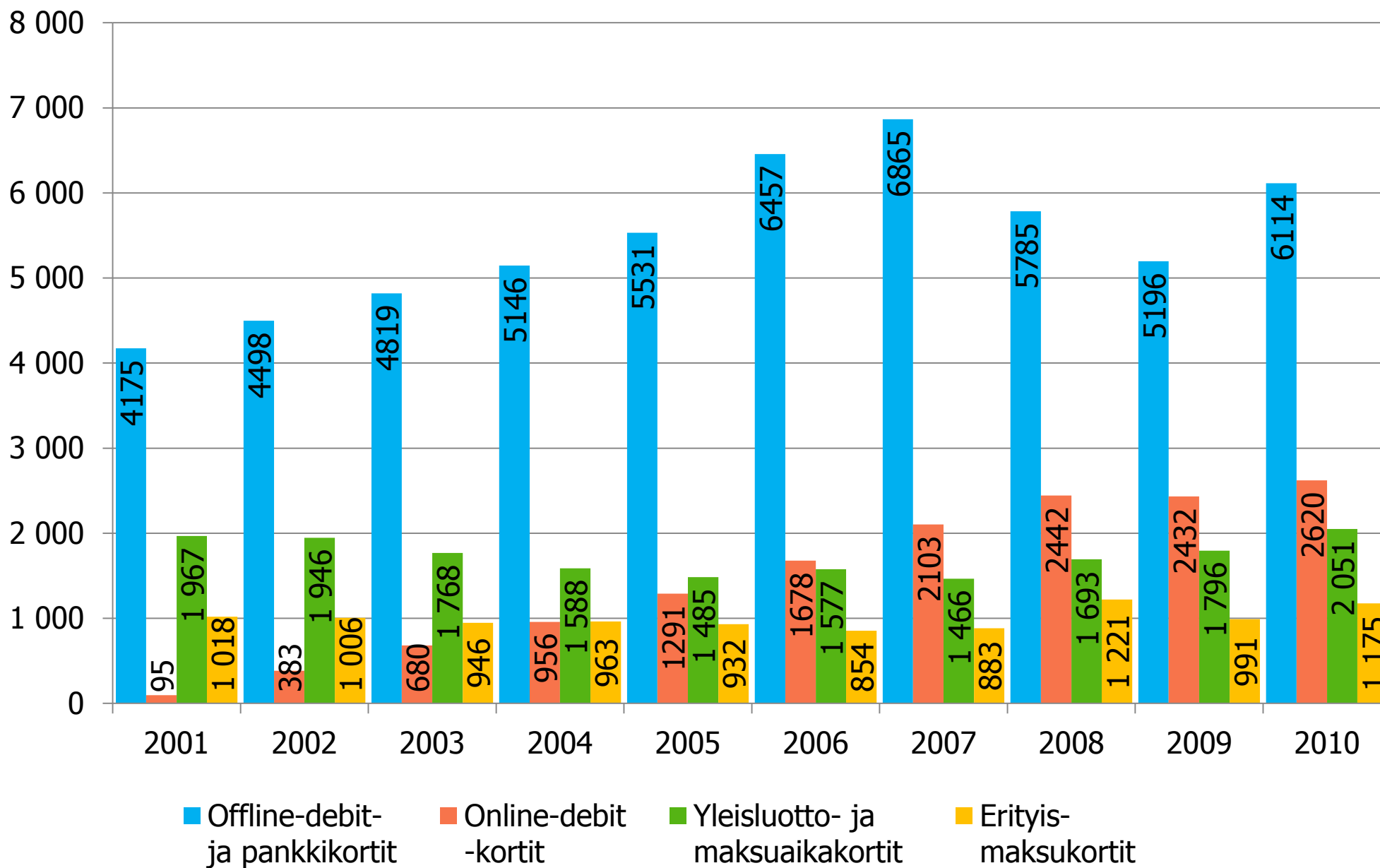
Yleisluotto- ja maksuaikakortit

Eriyis- maksukortit

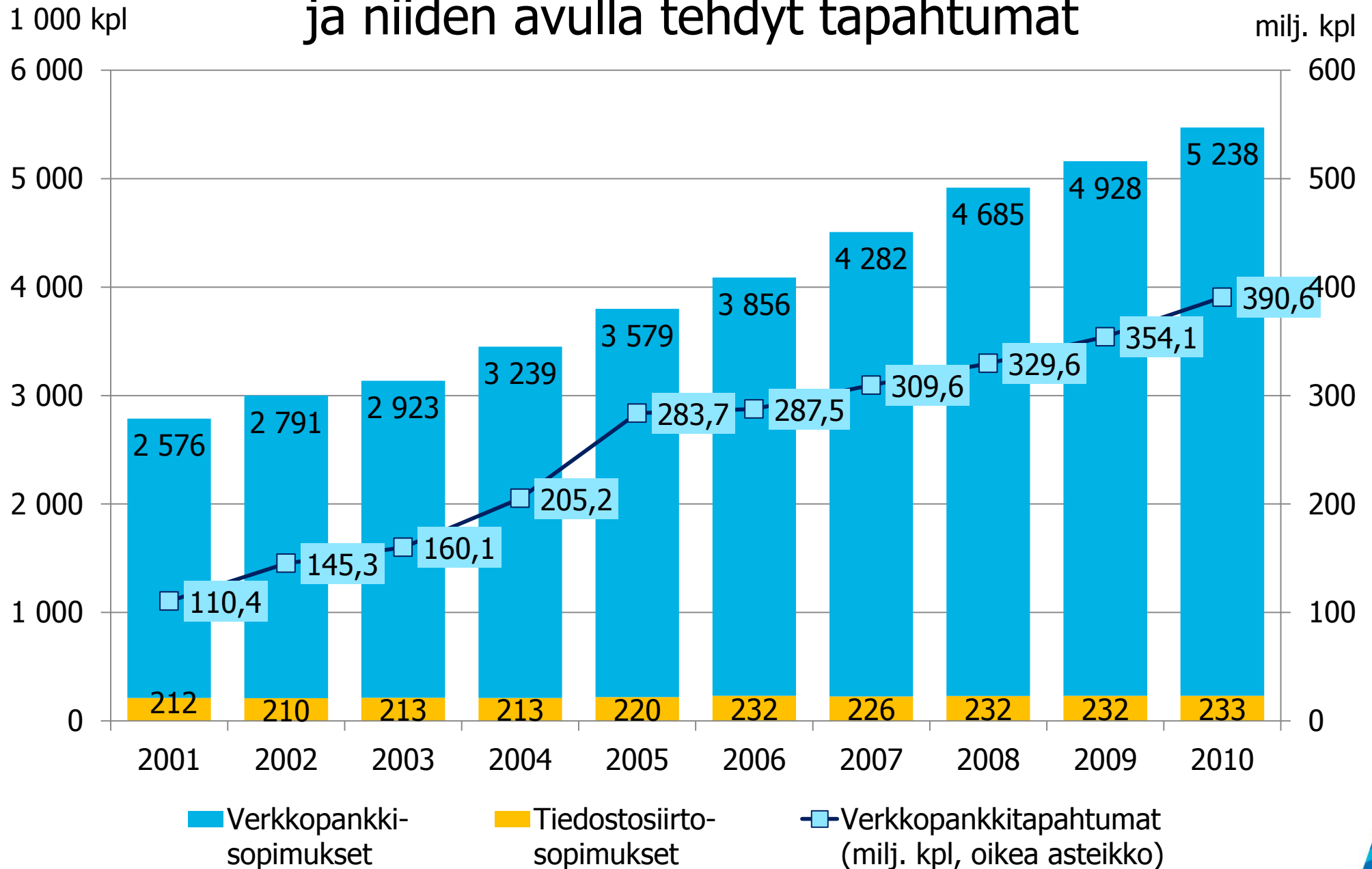

Korttimaksujen kokonaisarvo maksukorttia kohden

euroa/vuosi

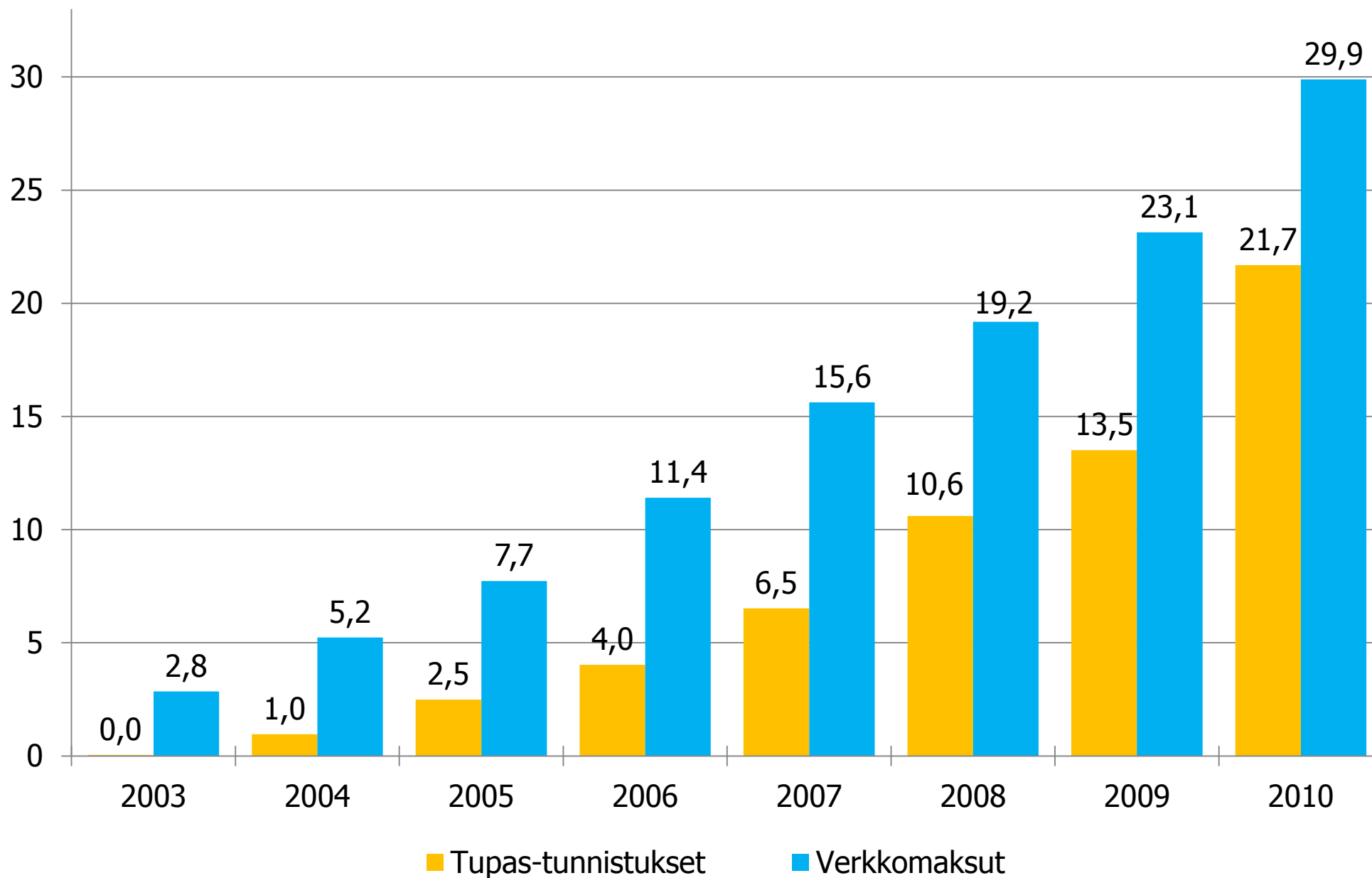

Asiakkaan ja pankin väliset tietoyhteysso- pimukset ja niiden avulla tehdyt tapahtumat

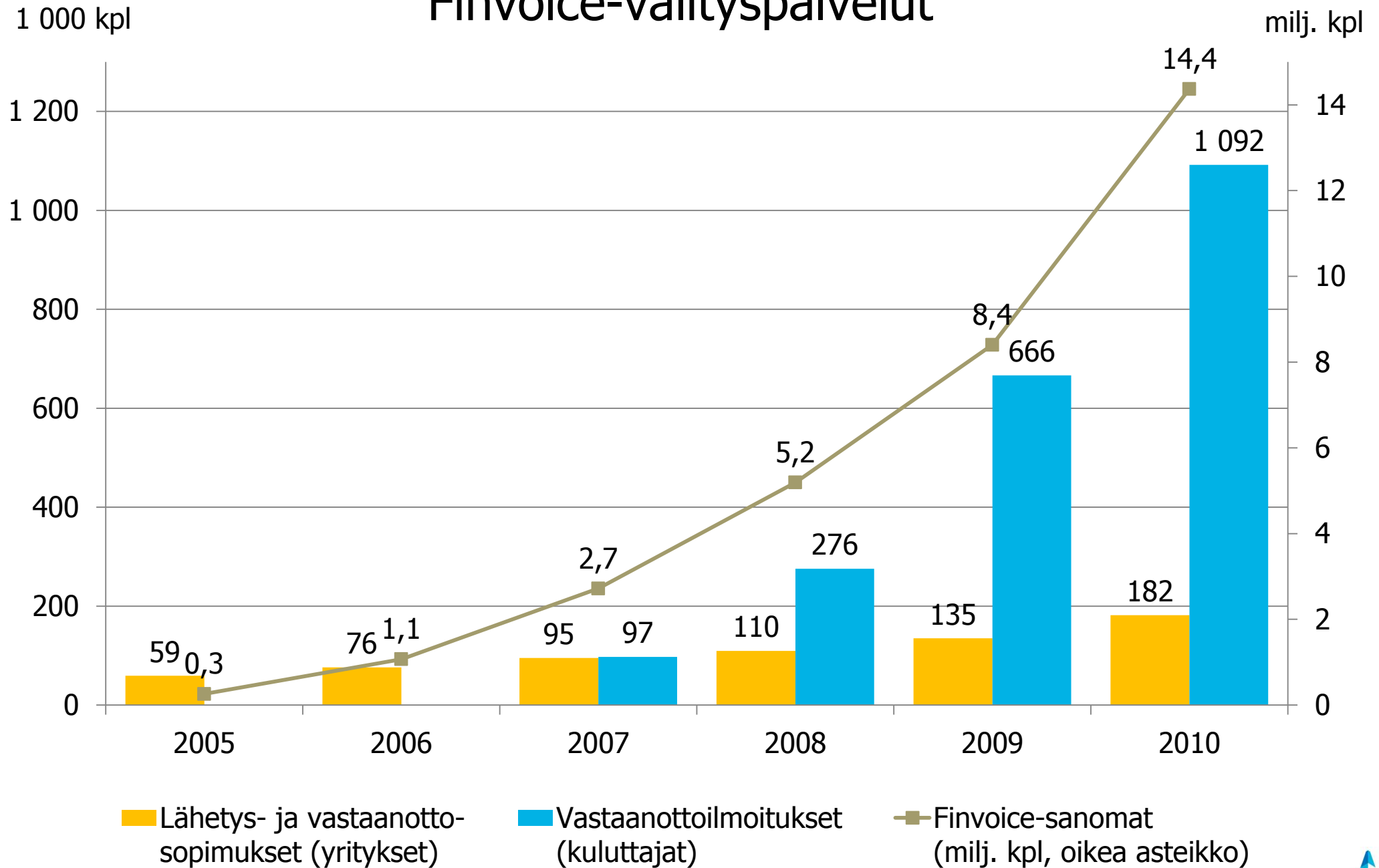
milj. kpl

Tupas-tunnistuspalvelu ja verkkomaksut

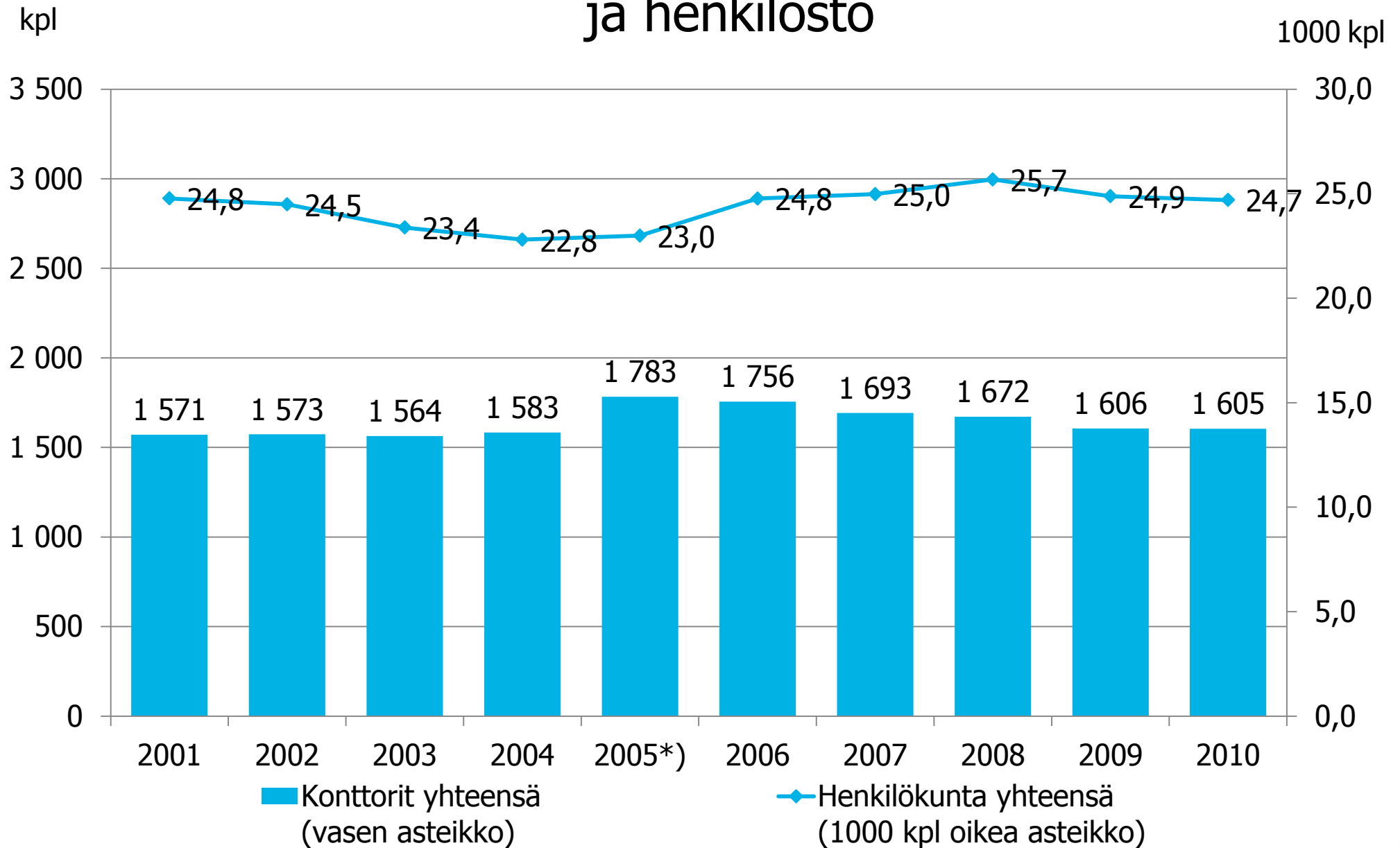

Finvoice-välityspalvelut

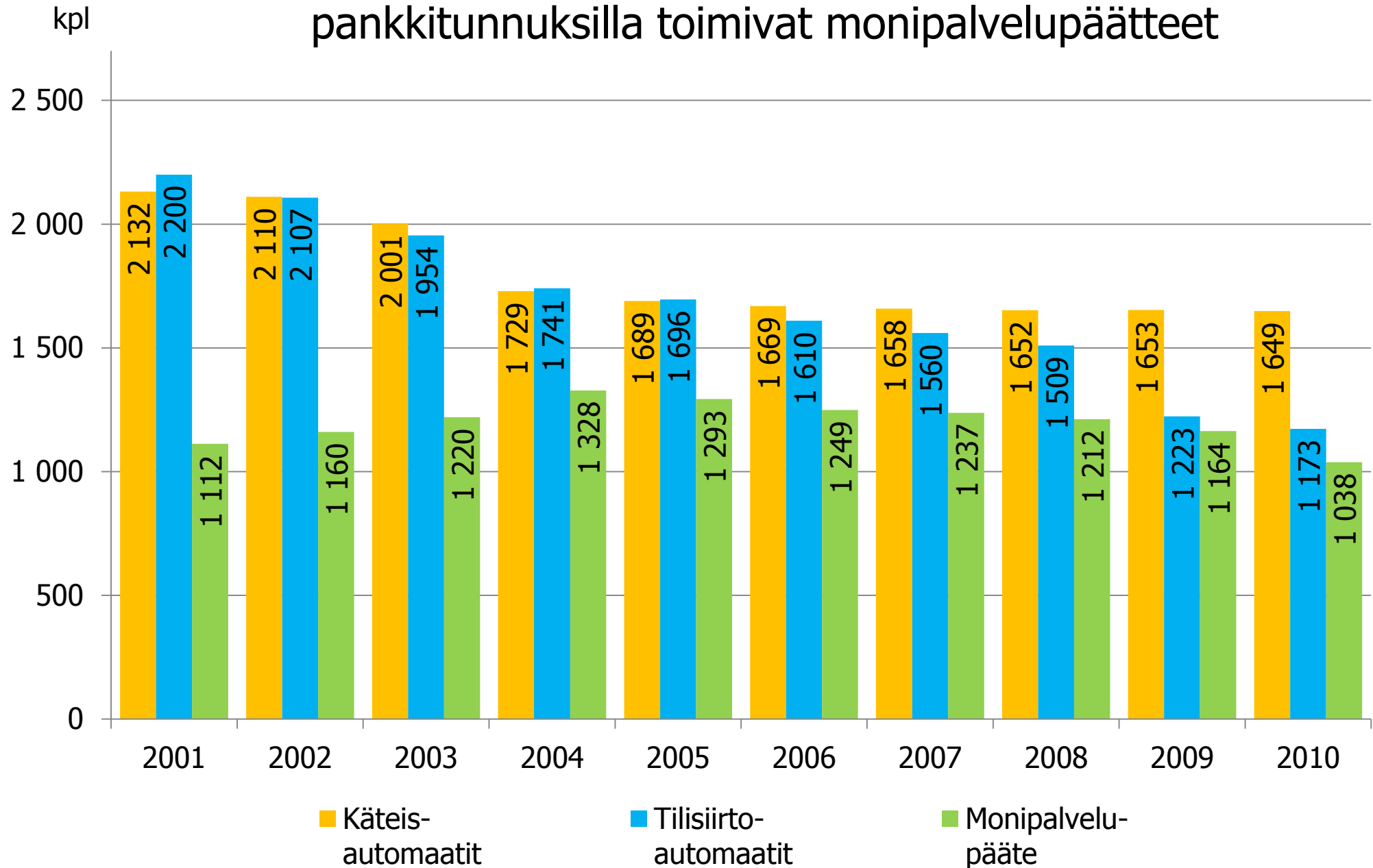
Suomessa toimivien talletuspankkien toimipaikat ja henkilöstö

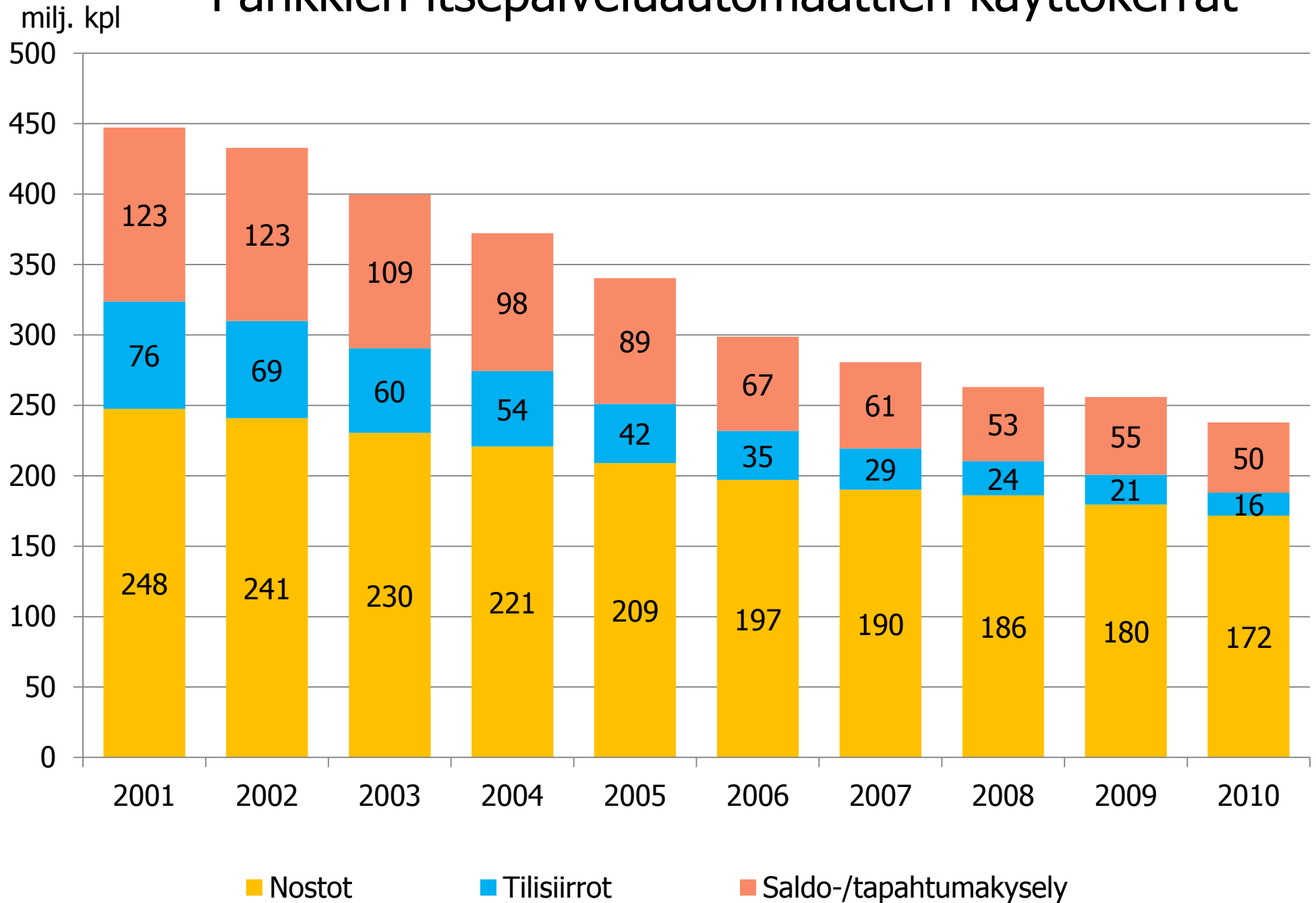
*) Sisältää myös Pohjolan toimipaikat v. 2005 lähtien

Pankkien automaattiverkossa olevat itsepalveluautomaatit ja pankkitunnuksilla toimivat monipalvelupäätteet

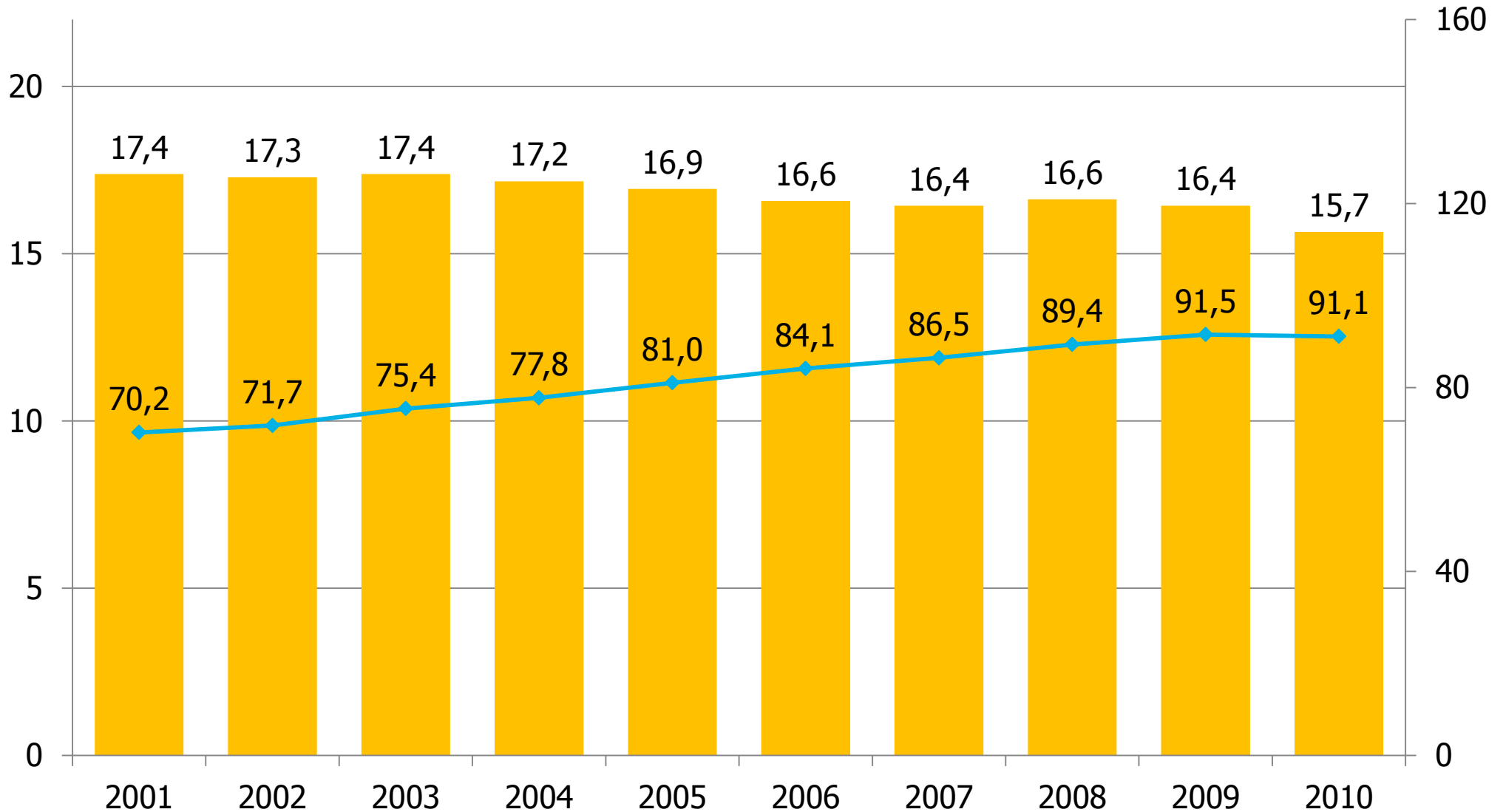
Pankkien itsepalveluautomaattien käyttökerrat

mrd. euroa

Pankkiautomaattinostojen arvo (mrd. euroa)

euroa

■ Pankkiautomaattinostot (mrd. euroa)

◆ Automaattinoston keskimääräinen euromäärä (oikea asteikko)

Finanssialan Keskusliitto julkaisee tilastoa Suomen maksuliikkeestä maksutavoittain. Tilastot eivät sisällä käteismaksuja eivätkä ulkomaan maksuja.

Korttitapahtumien tilastointi muuttui vuodesta 2008 alkaen issuer-pohjaiseksi, eli tiedot on kerätty korttien myöntäjiltä.

Kuva 1

Pankkien konekielistämät tilisiirrot ovat esim. konttoreissa käteisellä maksettuja maksuja tai maksupalveluna pankkiin lähetettyjä maksuja, jotka pankin toimihenkilö syöttää pankin järjestelmiin.

Ostotositteet ovat lomakkeita, joita käytetään korttimaksujen yhteydessä, kun maksu vastaanotetaan leimauslaiteella.

Maksupäätetapahtumia ovat kaikki ne korttimaksutapahtumat, joissa maksuhetkellä on käytetty kortin magneettijuovaa tai sirua.

Konekieliset tilisiirrot ovat pankkiin konekielisinä esim. verkkopankin tai pankkiyhteysohjelman välityksellä lähetettyjä tai maksuautomaatilla tehtyjä maksuja.

Konekielisyyssaste on konekielisenä pankkiin välitettyjen maksujen osuus kaikista maksutapahtumista.

Kuva 2

Viestisiirrot ovat tilisiirtoja, jotka sisältävät maksajan maksun tietoihin kirjoittaman viestin.

Viitesirrot ovat tilisiirtoja, jotka sisältävät laskuttajan maksulle antaman viitteen maksun tunnistetietona.

Suoraveloitus on maksu, jossa maksaja on antanut laskuttajalle valtuutuksen veloittaa hänen tililtään toistuva maksu.

Toistuvaissuoritukset ovat toistuvasti maksettavia maksuja, tyypillisesti palkkoja, eläkkeitä tai etuuksia, joiden maksamisessa käytetään tiettyä, näiden suorituksen maksamiseen tarkoitettua pankkien palvelua.

Kuva 4

Pikasiirrot ovat maksuja, jotka maksetaan pankkien erityisesti pikamaksujen maksamiseen tarkoitettua palvelua käyttäen ja ne välitetään pankkien välillä nopeammin kuin tavalliset maksut.

Kuva 5

Maksupäätteiksi lasketaan tässä yhteydessä kaikki myymälässä olevat kortinlukijat. Yhdessä myymälässä voi olla useita kortinlukijoita.

Kuva 6

Offline-debit-kortti on pankin asiakkaalleen myöntämä yksilöity kansainvälinen maksukortti, joka on liitetty asiakkaan pankkitiliin.

Pankkikortti on pankin asiakkaalleen myöntämä yksilöity kotimaiseen käyttöön tarkoitettu maksukortti, joka on liitetty asiakkaan pankkitiliin.

Kuva 7

Online-debit-kortti on pankin asiakkaalleen myöntämän yksilöity kansainvälinen maksukortti, joka on liitetty asiakkaan pankkitiliin. Online-debit-korttien kaikki maksutapahtumat varmennetaan aina.

Yhdistelmäkortissa on kahden tai useamman maksukortin ominaisuudet.

Pankki-automaattikortti on pankin asiakkaalleen myöntämä kotimaiseen käyttöön tarkoitettu tilinkäyttöväline, jota asiakas voi käyttää vain pankkiautomaateissa.

Kuvat 8 - 12

Yleisluotto- ja maksuaikakortilla tarkoitetaan korttia, jota sen haltija voi käyttää kortin hyväksyvissä myyntipisteissä, joiden toimialaa ei ole rajattu.

Erityismaksukorteilla tarkoitetaan korttia, jonka kelpoisuus on rajoitettu tiettyihin myyntipisteisiin tai –ketjuihin.

Kuva 13

Tietoyhteyssovitukset ovat pankin ja asiakkaan välisiä sopimuksia siitä, millä tavoin asiakas voi maksaa maksuja tai käyttää muita pankin palveluja sähköisesti. Kuluttaja-asiakkaan osalta kyse on yleensä verkkopankkisopimuksesta ja yritysasiakkaan osalta tiedostonsiirtosopimuksista.

Verkkopankkitapahtumat ovat verkkopankissa maksettuja laskuja. Verkkopankkipalvelua käytetään pankin myöntämällä verkkopankkitunnuksilla.

Kuva 14

Tupas-tunnistukset ovat verkkopankkitunnuksilla tehtyjä vahvoja sähköisiä tunnistuksia muissa kuin pankkien tarjoamissa verkkopalveluissa.

Verkkomaksut ovat verkkokaupoissa ilman maksukorttia tehtyjä maksutapahtumia, jotka ovat tilisiirtoja pankin sisällä asiakkaan tililtä verkkokauppiiaan tilille. Asiakas vahvistaa verkkomaksut (eli nk. nappimaksut) omilla verkkopankkitunnuksillaan verkkokaupassa.

Kuva 15:

Finvoice-välityspalvelussa ovat mukana ne palveluntarjoajat, jotka ovat allekirjoittaneet Finvoice-välityspalvelusopimuksen. Palveluntarjoajien kesken on sovittu tilastoinnista.

Lähetys ja vastaanottosopimukset ovat yrityksen ja palveluntarjoajien välisiä palvelusopimuksia Finvoice-sanomien lähettämisestä tai vastaanotosta.

Vastaanottoilmoitukset (kuluttajat) sisältävät kuluttajan tekemät e-laskun vastaanottoilmoitukset tietyille laskuaiheelle.

Finvoice-sanomilla tarkoitetaan verkkolaskuja.

Kuvat 17-19:

Käteisautomaattien määrä sisältää vain Automatian hallinnoimat Otto. –automaatit Suomessa on myös muita kuin pankkien automaattiverkkoon kytkettyjä automaatteja, joista voi nostaa käteistä rahaa. Käteisautomaatit ja tilisiirtoautomaatit toimivat korteilla ja pankkien monipalvelupäätteet verkkopankkitunnuksilla.